

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 2P/263/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312209190
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2012
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Zlocha
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2012:6312209190.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Brezno, sudcom JUDr. Jozefom Zlochom, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti G., W., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX, K., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, t.č. v Krízovom stredisku Amoret, Lučenec, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, deti W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom E., J. E. XXX a W. G., nar. XX.XX.XXXX, zomrelej XX.XX.XXXX, v konaní začatom ex offio o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd nad výchovou maloletých detí G., W., nar. XX.XX.XXXX, D., nar. XX.XX.XXXX, W., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX, K., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, n a r i a ě u j e počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku ústavnú starostlivosť, ktorá bude vykonávaná v Detskom domove Nová Baňa, Moyzesova 39.

II. Otec j e p o v i n n ý prispievať na výživu maloletých detí výživným vo výške 26,65 Eur mesačne, na každé maloleté dieťa zvlášť a v budúcnosti pri zmene životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa vo výške 30% z takto zmeneného životného minima, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet Detského domova Nová Baňa s účinnosťou od umiestnenia maloletých detí do Detského domova Nová Baňa.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno podal dňa 28.06.2012 tunajšiemu súdu podnet na nariadenie predbežného opatrenia, na základe ktorého maloleté deti G., W., D., W., T., T., K. a D., majú byť odovzdané do starostlivosti Krízového strediska Amoret, Lučenec a ich otec má byť zaviazaný prispievať na nich výživným v minimálnej výške. Svoj podnet odôvodnili tým, že dňa XX.XX.XXXX zomrela matka maloletých detí a maloleté deti tak zostali iba v starostlivosti svojho otca, ktorý však starostlivosť o ne hrubo zanedbáva a to aj napriek snahe a pomoci Komunitného centra Šumiac. Deti spolu s otcom žijú v unimobunke, ktorá im bola pridelená obcou, bez vody a električky. Bolo zistené, že otec má problémy s alkoholom aj napriek tomu, že má zdravotné problémy s obličkami. O maloleté deti sa nestará, všetku starostlivosť prenecháva na najstaršie dcéry.

Okresný súd Brezno uznesením č.k. 8P/223/2012 - 9 zo dňa 02.07.2012 vyhovel podnetu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno a nariadil predbežné opatrenie, na základe ktorého bol otec povinný odovzdať maloleté deti Pokošové do starostlivosti Krízového strediska Amoret, Lučenec a bol zaviazaný prispievať na ich výživu, na každé z nich, sumou 26,65 Eur mesačne, na účet Krízového strediska Amoret, Lučenec. Toto uznesenie sa stalo vykonateľným dňa 02.07.2012 a právoplatným dňa 27.07.2012.

Oznámením zo dňa 01.10.2012 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno tunajší súd informoval, že podmienky v rodine maloletých detí sa nezmenili, a preto navrhli, aby súd začal konanie vo veci samej, t.j. o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom, pričom v prípade nariadenia ústavnej starostlivosti by mohli byť umiestnené v Detskom domove Nová Baňa.

Na základe oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno súd uznesením č.k. 2P/263/2012 - 15 zo dňa 09.10.2012 začal ex offo konanie vo veci samej, t.j. o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom G.: Ivane, D., W., T., T., K. a D., v Detskom domove Nová Baňa.

Vo veci samej súd nariadil na deň 16.11.2012 pojednávanie, vec prejednal v neprítomnosti zástupcu Detského domova Nová Baňa a zástupcu Krízového strediska Amoret, Lučenec, ktorí svoju neúčast' ospravedlnili pracovnými dôvodmi, zároveň súhlasili s tým, aby vec bola prejednaná v ich neprítomnosti, ako aj v neprítomnosti otca, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil prostredníctvom pracovníčky Obecného úradu Šumiac. Aj keď otec maloletých detí žiadal pojednávanie odročiť súd takejto žiadosti nevyhovel, pomery v domácnosti otca boli náležitým spôsobom zistené, otec maloletých detí sa vo veci samej písomne na výzvu súdu nevyjadril. Preto súd postupoval podľa § 101 ods.2 O.s.p..

Vykonaným dokazovaním súd zistil nasledovný skutkový stav:

Maloleté deti pochádzajú z manželstva W. G. a W. G., ktorá dňa XX.XX.XXXX zomrela. Z ich manželstva sa narodilo deväť detí: W., O., W., D., W., T., T., K. a D.; z ktorých W. a O., sú v čase konania o nariadenie ústavnej starostlivosti už plnoletí. Tunajší súd vo veci starostlivosti o maloleté deti G. rozhodoval rozsudok Okresného súdu Brezno č.k. 8P/109/2009 - 41 zo dňa 12.05.2009, ktorým bol nad výchovou maloletých detí určený dohľad, ktorý má vykonávať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno a to formou správ o maloletých deťoch predkladaných vždy ku koncu každého kalendárneho polroka. Rozsudok sa stal právoplatným dňa 09.06.2009. Naposledy súd rozhodoval uznesením Okresného súdu Brezno č.k. 8P/223/2012 - 9 zo dňa 02.07.2012, na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, ktorým bolo nariadené predbežné opatrenie a maloleté deti boli zverené do starostlivosti Krízového strediska Amoret, Lučenec.

Otec maloletých detí je nezamestnaný, od 25.07.2012 je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno. Od 01.10.2012 poberá preddavkovo dávku v hmotnej núdzi počas konania o dávku dôchodkového poistenia.

Dňa 30.10.2012 bola súdu doručená správa Krízového strediska Amoret, Lučenec, ohľadom adaptácie maloletých detí Pokošových v ich zariadení, z ktorej vyplýva, že maloleté deti sa na prostredie adaptovali pomerne dobre, ich správanie nie je viac-menej problémové. Problémy začali byť len s mal. D., ktorej správanie sa od príchodu do krízového strediska zmenilo, začala byť drzá, dokonca ušla a bola nájdená len na druhý deň. C.. K., spolu s mal. D. sú od 06.08.2012 umiestnení v profesionálnej rodine. Počas ich pobytu v zariadení ich 3-krát telefonicky kontaktoval otec a 6-krát kontaktovali maloleté deti otca. S otcom aj starším bratom sú v písomnom kontakte. Otca spomínajú často, veľmi im chýba a chceli by ísť späť do domáceho prostredia.

Podľa správy Komunitného centra Šumiac, zo dňa 12.11.2012, ktoré priebežne monitorovalo situáciu v rodine otca maloletých detí, vyplýva, že otec mal krátkodobu snahu zveľadiť svoje obydlie, k čomu ho nepochybne viedol záujem o návrat detí do domáceho prostredia. Avšak táto snaha mu nezostala dlho, nepochybne aj preto, že vyčerpал finančné prostriedky zo zberu lesného ovocia. Opäť prepadol alkoholu. Ku hľadaniu riešení sa začal stavať odmietavo. Situácia sa uňho skomplikovala a to z dôvodu, že sa ohlásil vlastníkom pozemku, na ktorom je postavené obydlie otca a tento chce na danom pozemku stavať rodinný dom. Z dlhodobého hľadiska tak nie je predpokladaná zmena bytovej otázky otca maloletých detí. Podľa vyjadrenia predstaviteľov obce, i vlastných príbuzných otca maloletých detí sa ani on sám už nedokáže postarať o seba, akúkoľvek nefinančnú pomoc odmieta.

Kolízny opatrovník na pojednávaní konštatoval, že od umiestnenia maloletých detí do krízového strediska sa situácia v ich rodine a v domácnosti nezmenila a práve naopak sa zhoršuje. Otec nevie zabezpečiť starostlivosť o seba, nemá finančné prostriedky a ani nemá záujem zmeniť svoje bytové podmienky či sociálne postavenie. Na základe uvedeného kolízny opatrovník navrhol, aby bola maloletým deťom nariadená ústavná starostlivosť v Detskom domove Nová Baňa a aby otec bol zaviazaný prispievať na ich výživu minimálnym výživným.

Podľa § 44 ods.3 Zákona č.36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (Zákon o rodine), náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len "náhradná osobná starostlivosť"),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Podľa § 44 ods.4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods.1-5 Zákona o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods.1, 3 Zákona o rodine, súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené. Súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že je daný dôvod na nariadenie ústavnej starostlivosti. Bolo preukázané, že výchova maloletých detí je vážne narušená a to od momentu, kedy zomrela matka maloletých detí a otec ostal na ich výchovu sám. Aj napriek snahe Komunitného centra Šumiac, ktoré rodine pravidelne pomáhala a jeho pracovníci sa snažili otca maloletých detí „naučiť“ starostlivosti o rodinu, sa situácia v rodine postupne zhoršovala a otec starostlivosť o rodinu v konečnom dôsledku nezvládal.

Nakoľko ani po umiestnení maloletých detí do Krízového strediska Amoret nedošlo u otca k zmene bytových či sociálnych pomerov a súd ani nezistil v širšej rodine nikoho, kto by bol schopný a ochotný zabezpečiť starostlivosť o deti, za danej skutkovej situácie súd vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno a maloletým deťom nariadil ústavnú starostlivosť s tým, že budú premiestnené

z Krízového strediska Amoret, Lučenec, kde boli umiestnené na základe predbežného opatrenia, do Detského domova Nová Baňa.

V prípade preukázanej nápravy na strane otca maloletých detí súd nariadenú ústavnú starostlivosť zruší, najmä ak zaniknú dôvody, pre ktoré bola nariadená.

Podľa § 81 ods.1, 2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 62 ods.1-3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods.1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení zákona rozhodol o vyživovacej povinnosti otca maloletých detí, pričom určil výživné vo výške 26,65 Eur mesačne ako minimálne zákonné výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine, pričom prihliadol na zlú sociálnu situáciu otca maloletých, ktorý je nezamestnaný a evidovaný ako uchádzač o zamestnanie. Súd v konaní nemal preukázané také príjmové možnosti, majetkové pomery, prípadne schopnosti otca maloletých detí, ktoré by odôvodňovali rozhodnutie o výživnom vo vyššej miere ako v priznanej výške. Súd zároveň uložil otcovi povinnosť platiť toto výživné na účet Detského domova Nová Baňa s účinnosťou odo dňa umiestnenia maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v piatich vyhotoveniach, prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1 O.s.p., že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené, alebo že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný nesplní dobrovoľne, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený m ô ž e podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák.č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.